

A NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGI JOGOK
ORSZÁGGYÜLÉSI BIZTOSA
1051 Budapest, Nádor u. 22.
1387. Budapest, Pf. 40.
Tel./fax: 475-7149

12/760 / 2007 FEBR 27.
SOG
Dolmány

Ügyszám: 5055/2006.
Ügyintéző: dr. Magicz András

Hunvald György polgármester úrnak,

Budapest Főváros

VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat

Budapest

Erzsébet krt. 6.

1 0 7 3

Tisztelt Polgármester Úr!

Tájékoztatnom, hogy panasszal fordult hozzám az Erzsébetvárosi Német Kisebbségi Önkormányzat (ENKÖ) elnöke, amelyben a testület költségvetési támogatásának tervezett csökkentését kifogásolta.

Elmondása szerint a költségvetés előkészítése során érdemben nem egyeztettek a német kisebbségi önkormányzattal. A helyi önkormányzat költségvetési koncepcióját csak 2006. december 14-én kapták meg, egy nappal azelőtt, hogy azt az Erzsébetvárosi Önkormányzat képviselő-testületének ülésén tárgyalták.

A költségvetési koncepció II. fejezet 5. pontja szerint: „felül kell vizsgálni, hogy indokolt-e a jövőben is az önkormányzati támogatás biztosítása”. A kisebbségi önkormányzat jelezte, hogy kizárólag az állami támogatás összegéből nem tudják ellátni a 2007. évi munkatervükben meghatározott feladataikat. Az elnök azt állítja, hogy ezt követően semmilyen további egyeztetés nem történt. A jegyző 2007. január 25-én kelt, II-12/2007. iktatószámú levelében arra hívta fel a kisebbségi önkormányzatot: „a 2007. évi költségvetési előirányzatra vonatkozó határozatukat az állami támogatás összegével (640 ezer Ft) megegyező összességben határozzák meg”.

A panasszal kapcsolatos álláspontom a következő:

A helyi önkormányzat és a települési kisebbségi önkormányzat jogi értelemben mellérendelt viszonyban van egymással, meghatározó szerepe van tehát az együttműködésnek a feladataik sikeres ellátása szempontjából. A jogszabályok ugyanakkor az együttműködésnek csak a lehetőségét – bizonyos esetekben kötelezettségét – határozzák meg, tényleges tartalmát a feleknek közösen kell kialakítaniuk.

Az együttműködés alapvető területe a kisebbségi önkormányzatok működési feltételeinek biztosítása.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (Nektv.) legutóbbi módosítása egyértelművé tette, hogy melyek azok a minimális működési feltételek, amelyeket a helyi önkormányzat köteles a kisebbségi önkormányzat számára biztosítani.

A Nektv. 27. § (2) bekezdése értelmében e körbe tartoznak különösen:

- a területi működéshez igazodó helyiséghasználat biztosítása,
- a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátása és az ezzel járó költségek viselése.

Álláspontom szerint ezeket az előírásokat úgy kell értelmezni, hogy ha a polgármesteri hivatal szűkös elhelyezési körülmények között működik, a kisebbségi önkormányzat is csak a feladatainak ellátáshoz szükséges minimális feltételeket igényelheti. Ha viszont a települési önkormányzat a hatósági ügyek egyes fajtaival foglalkozó, szervezetileg is elkülönült részlegei külön helyiségekben működnek, akkor a kisebbségi önkormányzat teljes joggal várja el, hogy számára is külön helyiséget biztosítsanak.

A helyi önkormányzat ugyan nem köteles pénzügyi támogatásban részesíteni a kisebbségi önkormányzatot, ettől függetlenül jogszabályi előírás, hogy le kell folytatni a költségvetési egyeztetést.

A helyi önkormányzat és a kisebbségi önkormányzat által ellátott feladatok között átfedések vannak. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 8. § (4) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat köteles biztosítani a kisebbségi jogok érvényesülését. A kisebbségi önkormányzatok pedig a kisebbségi jogok intézményesített védelmére és képviselőjére jönnek létre. A költségvetési egyeztetés lefolytatása során ezért lehetőség nyílik arra, hogy a két testület megvitassa: milyen módon tudják összehangolni a kisebbségi feladatok ellátását, illetve milyen pénzeszközöket tudnak e célokra fordítani.

A Nektv. legutóbbi módosítása során az országgyűlés felhatalmazta a kormányt, hogy rendeletben szabályozza a kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből nyújtott feladatarányos támogatások feltételrendszerét és elszámolásának rendjét.

A jogalkotási törvény előírása szerint ezt a végrehajtási rendeletet a Nektv. módosításával együtt kellett volna hatályba léptetni, ám a jogszabály máig nem született meg. Ennek következtében a kisebbségi önkormányzatok a képviselt közösség nagyságától és a felvállalt feladatok jellegétől függetlenül azonos összegű költségvetési támogatásban részesülnek. Emiatt a kisebbségi önkormányzatok a helyi önkormányzatok pénzügyi támogatása nélkül nem tudnak közreműködni a kisebbségi közösség közszolgáltatásokkal való ellátásában. Nem túlzás tehát azt állítani, hogy a helyi önkormányzatok az éves költségvetés elfogadásakor arról is döntenek: lehetővé teszik-e a kisebbségi önkormányzatok számára a Nektv.-ben meghatározott feladatok végrehajtását.

A jogszabályok – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet – egyértelműen meghatározzák a költségvetési egyeztetés rendjét, ezeket az előírásokat mind a helyi-, mind a kisebbségi önkormányzat köteles betartani.

A helyi önkormányzat költségvetése előkészítésének első munkaszakaszába tartozik a költségvetési koncepció kidolgozása. Ennek összeállítása előtt első lépésben a jegyző áttekinti a költségvetési szervek következő költségvetési évre vonatkozó feladatait, az önkormányzat bevételi forrásait.

A koncepció kialakításának időszakában a jegyző információt szolgáltat a kisebbségi önkormányzat számára a központi költségvetési, és a helyi önkormányzati támogatás összegéről. Ebben a szakaszban az elsődlegesen tisztázandó kérdés az, hogy a helyi önkormányzat kíván-e támogatást biztosítani, hiszen ez döntően befolyásolhatja a kisebbségi önkormányzat költségvetési lehetőségeit.

A helyi önkormányzatnak ebben a munkaszakaszban szükséges intézkednie a kisebbségi önkormányzat költségvetésének megalapozásához szükséges önkormányzati döntések meghozataláról. A kisebbségi önkormányzat ugyanis a rendelkezésre álló bevételi költségvetési források ismeretében képes a tervezés időszakában felmérni, hogy az adott költségvetési évben mely feladatok ellátását tudja felvállalni. Mindezek miatt kell a kellő hangsúlyt fektetni a kisebbségi önkormányzattal folytatandó párbeszéd intézményesített formájára, a költségvetési egyeztetésre.

A kisebbségi önkormányzatnak meg kell ismernie a költségvetési koncepció tervezetét is annak érdekében, hogy arról alkotott, határozatba foglalt véleményét határidőben a polgármesterhez továbbítani tudja.

Az előegyeztetések lefolytatása után a polgármester a koncepcióhoz csatolja a helyi önkormányzatnál működő bizottságok – a szervezeti és működési szabályzatban foglaltak szerint kikért – véleményét, emellett pedig külön a kisebbségi önkormányzatnak a koncepció tervezetről alkotott véleményét. Ezekkel együtt terjeszti a koncepciót a képviselő-testület elé. A jegyző által elkészített költségvetési koncepciót a polgármesternek november 30-ig – a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig – kell benyújtania a képviselő-testületnek.

A koncepciót a képviselő-testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés-készítés további munkálatairól.

Ezzel azonban a költségvetés tervezésének első szakasza még nem zárul le, ugyanis a további tervezés érdekében a helyi önkormányzat költségvetési koncepciójának a helyi kisebbségi önkormányzatra vonatkozó részéről tájékoztatni kell a helyi kisebbségi önkormányzat elnökét. Emellett nyilvánvalóan szükséges tájékoztatást adni a testület számára a fenti határozatban foglaltakról is, annak érdekében, hogy a jogszabályokban előírt kötelezettségek határidőben teljesíthetők legyenek.

A következő szakasz a költségvetési törvényből adódó részletes információk megismerése után a költségvetési rendelettervezet előkészítése. Ekkor már a helyi önkormányzat által megbízott személy folytatja tovább az egyeztetést a helyi kisebbségi önkormányzat elnökével, ennek keretében az elnök rendelkezésre bocsátja a kisebbségi önkormányzatra vonatkozó adatokat.

A kisebbségi testület a kisebbségi önkormányzatra vonatkozó, rendelkezésre bocsátott adatok ismeretében kezdi meg költségvetésének összeállítását. A költségvetési határozat tervezetét a jegyző készíti elő, amennyiben azt a kisebbségi önkormányzat kéri. Ezt célszerű megelőzően, a költségvetési egyeztetési folyamat korábbi szakaszában a jegyző számára jelezni, vagy az együttműködés szabályai között a megállapodásban rögzíteni.

A kisebbségi képviselő-testület költségvetési határozat-tervezetét a helyi kisebbségi önkormányzat elnöke először a kisebbségi önkormányzat testülete elé terjeszti. A kisebbségi önkormányzat által elfogadott költségvetési határozatot ezt követően az elnöknek továbbítania kell a polgármesternek.

A német kisebbségi önkormányzat elnöke által előadottak felvetik, hogy az Erzsébetvárosi Önkormányzat költségvetési rendeletének előkészítése során nem érvényesült maradéktalanul az egyeztetési kötelezettség.

Miután a panasz csak 2007. február 14-én érkezett meg hozzám, nem látok reális esélyt arra, hogy még a költségvetési rendelet elfogadása előtt tisztázhatnám a történeteket. A költségvetési rendeletet ugyanis 2007. február 15-ig be kellett terjeszteni a képviselő-testülethez, így bármilyen megállapításokat is tennék, ezek érdemben már nem befolyásolhatnák az önkormányzati jogalkotás folyamatát.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (Obtv.) 18. § (3) bekezdése alapján ezért

f e l k é r e m

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetvárosi Önkormányzat képviselő-testületét:

- 1) soron kívül vizsgálja meg, hogy a 2007. évi költségvetési rendelet előkészítése során megtörténtek-e a jogszabályban előírt egyeztetések;
- 2) amennyiben ezek elmaradtak, úgy tegye lehetővé a kisebbségi önkormányzatoknak, hogy előadhassák költségvetési igényüket;
- 3) a kisebbségi önkormányzatok részére nyújtott támogatás összegének meghatározásakor – a helyi önkormányzat pénzügyi helyzetéhez mérten – törekedjék arra, hogy figyelembe vegye az ellátni kívánt kisebbségi feladatok forrásigényét is.

Kérem, hogy a megkeresésemmel kapcsolatos képviselő-testületi álláspontról, a megtett vagy tervezett intézkedéseikről tájékoztatni szíveskedjenek.

Budapest, 2007. február „ 16.

Üdvözlettel:

(Dr. Kaltenbach Jenő)